 OTOMOTİV SANAYİİ DERNEĞİ AUTOMOTIVE MANUFACTURERS ASSOCIATION	OSD Özet Rapor
	Ekim 2023

ÖZET DEĞERLENDİRME – 2023/2022

		Eylül			Ocak - Eylül		
		2022	2023	(%)	2022	2023	(%)
Üretim	Toplam	128.872	130.545	1,3	962.030	1.074.155	11,7
	Otomobil	74.704	87.902	17,7	571.006	687.817	20,5
Pazar	Toplam	66.304	100.966	52,3	549.630	894.663	62,8
	Otomobil	44.681	78.971	76,7	399.224	666.890	67,0
İhracat	Toplam	96.810	77.208	-20,2	687.964	733.956	6,7
	Otomobil	57.201	47.918	-16,2	396.602	473.850	19,5
İhracat (\$)	Toplam	2.789.434.273	2.903.215.292	4,1	22.650.861.395	26.193.150.877	15,6
	Otomobil	791.849.689	766.001.216	-3,3	6.403.389.311	7.914.463.755	23,6
İhracat (€)	Toplam	2.815.128.697	2.716.130.800	-3,5	21.287.728.761	24.179.921.622	13,6
	Otomobil	797.163.182	716.975.442	-10,1	6.014.000.666	7.301.237.745	21,4

2023 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam üretim **yüzde 12**, otomobil üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 21** arttı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 74 bin 155 adet, otomobil üretimi ise 687 bin 817 adet düzeyinde gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam pazar geçen yılın aynı dönemine göre **yüzde 63** artarak 894 bin 663 adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı ise **yüzde 67** oranında arttı ve 666 bin 890 adet olarak gerçekleşti.

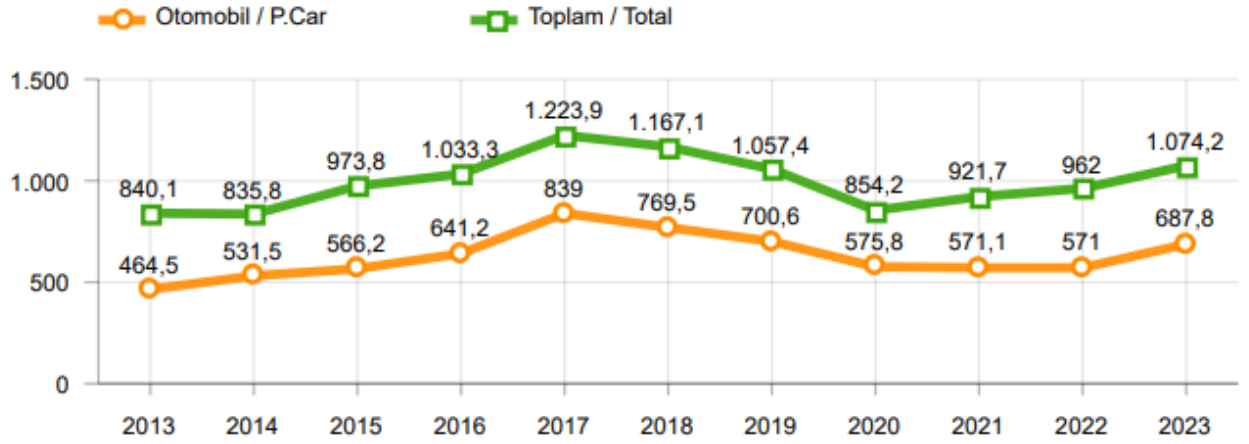
Ticari araç grubunda, 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde üretim **yüzde 1**, hafif ticari araç grubunda **yüzde 4** azalırken, ağır ticari araç grubunda **yüzde 26** arttı. Ocak-Eylül dönemine göre ticari araç pazarı **yüzde 51**, ağır ticari araç pazarı **yüzde 28** ve hafif ticari araç pazarı **yüzde 57** arttı.

2023 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı adet bazında **yüzde 7** oranında, otomobil ihracatı ise **yüzde 20** oranında arttı. Bu dönemde, toplam otomotiv ihracatı 733 bin 956 adet, otomobil ihracatı ise 473 bin 850 adet düzeyinde gerçekleşti.

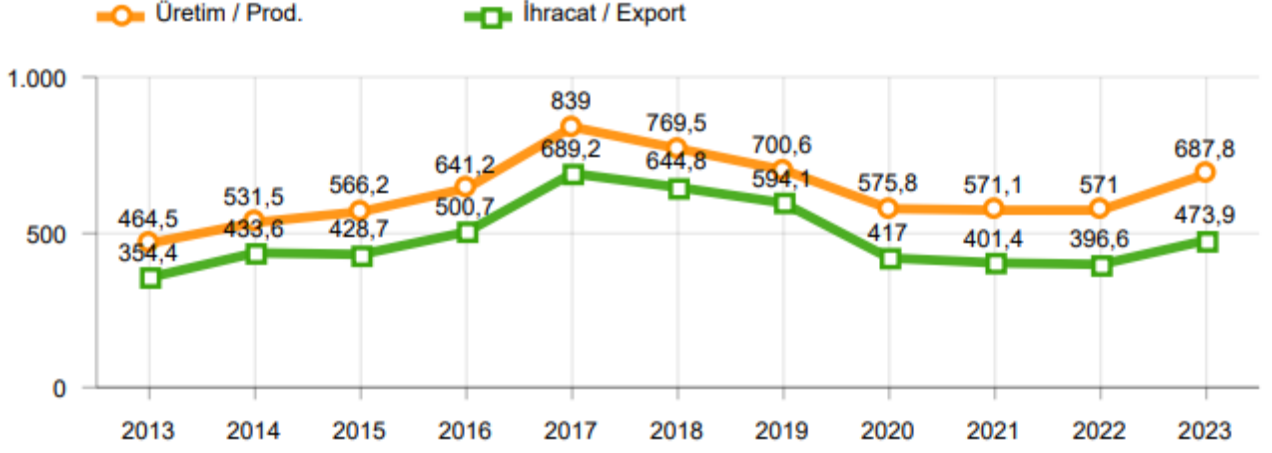
2023 yılı Ocak-Eylül döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar bazında **yüzde 16**, Euro bazında geçen yılın aynı dönemine göre **yüzde 14** arttı. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı 26,2 Milyar \$ olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı **yüzde 24** artarak 7,9 Milyar \$ seviyesinde gerçekleşti. Euro bazında otomobil ihracatı ise **yüzde 21** artarak 7,3 Milyar € seviyesinde gerçekleşti.

OTOMOTİV SANAYİİ 2023 YILI EYLÜL SONUÇLARI**ÜRETİM**

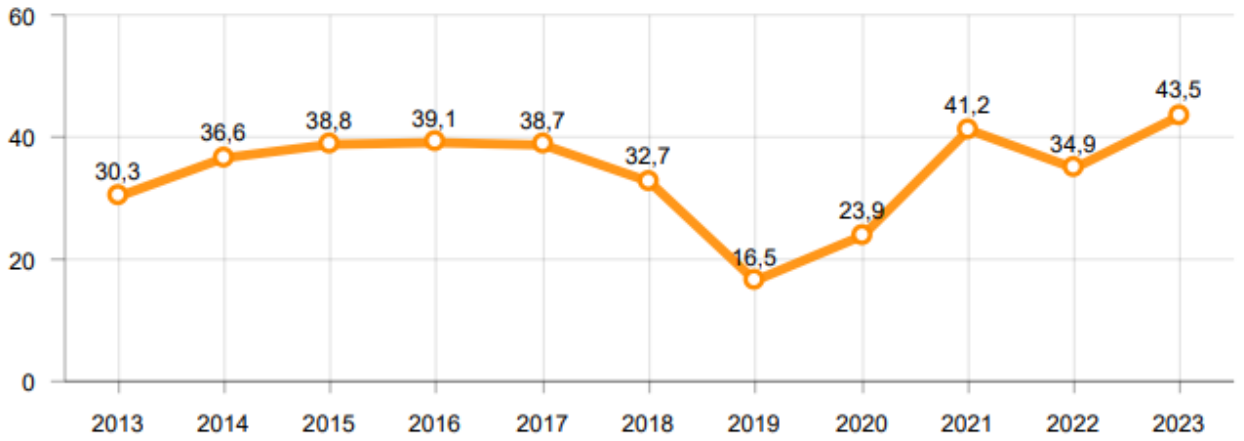
- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde, önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 12** oranında artarak toplam 1 milyon 74 bin 155 adet taşıt aracı üretildi.

2013-2023 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (Ocak-Eylül) (x1000)

- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 117 bin 620 adet olarak gerçekleşti.
- 2022 yılına göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde **yüzde 1** seviyesinde azalırken, ürün grubu bazında üretim:
 - Otobüste **yüzde 38**
 - Midibüste **yüzde 57**
 - Kamyonada **yüzde 21**
 - Minibüste **yüzde 14** oranlarında artarken,
 - Kamyonette **yüzde 6** seviyesinde azaldı.
- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde otomobil üretimi, 2022 yılına göre **yüzde 21** artarak 687 bin 817 adet düzeyinde gerçekleşti.

2013-2023 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (Ocak-Eylül) (x1000)

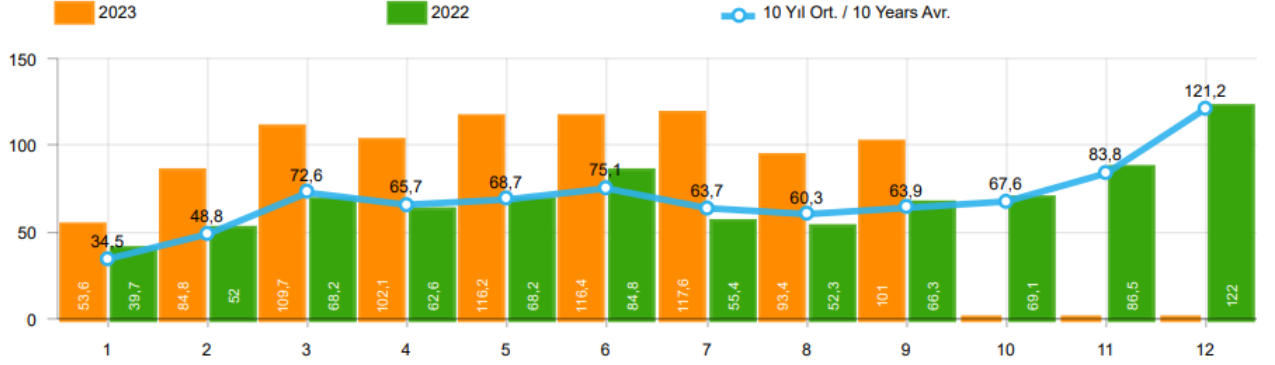
- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde traktör üretimi **yüzde 25** oranında artarak 43 bin 465 adet oldu.

2013-2023 Traktör Üretim Gelişimi (Ocak-Eylül) (x1000)

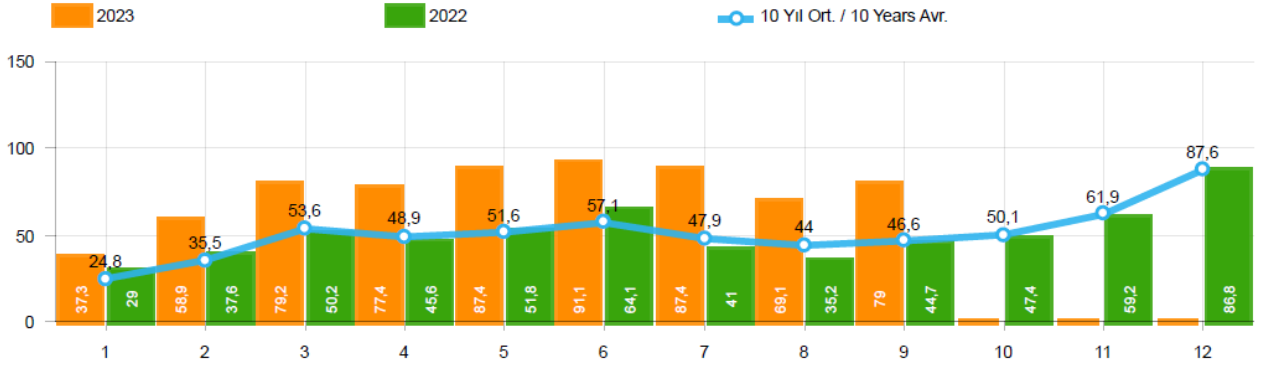
Ocak-Eylül döneminde kapasite kullanım oranları, hafif araçlarda (otomobil + hafif ticari araçlar) **yüzde 72**, kamyon grubunda **yüzde 91**, otobüs-midibüs grubunda **yüzde 51** ve traktörde **yüzde 76** olarak gerçekleşti. Ocak-Eylül döneminde Otomotiv Sanayiinin toplam kapasite kullanım oranı **yüzde 72** oldu.

PAZAR

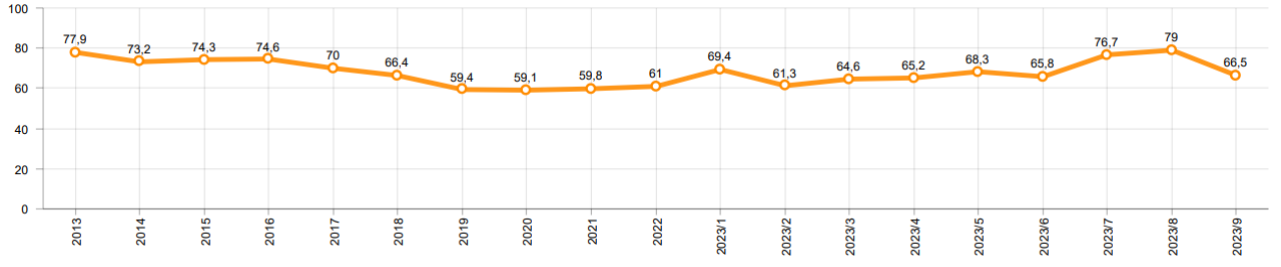
- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam satışlar 2022 yılı aynı dönemine **yüzde 63** oranında artarak 894 bin 663 adet seviyesinde gerçekleşti.

10 Yıllık Ortalama ve 2023/2022 Toplam Satışlar (Ocak-Eylül) (x1000)

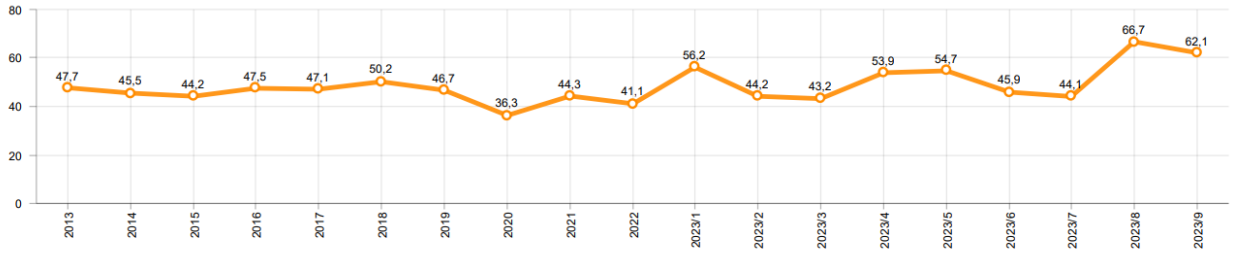
- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde otomobil satışları, 2022 yılı aynı dönemine göre **yüzde 67** oranında arttı ve 666 bin 890 adet oldu.

10 Yıllık Ortalama ve 2023/2022 Otomobil Satışları (Ocak-Eylül) (x1000)

- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde otomobil pazarında ithalatın payı **yüzde 69** olarak gerçekleşti.
 - 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre toplam otomobil satışları **yüzde 67**, ithal otomobil satışları **yüzde 87** ve yerli otomobil satışları **yüzde 36** oranlarında arttı.

Otomobil Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde **hafif ticari araç (minibüs + kamyonet)** pazarında ithalatın payı **yüzde 52** olarak gerçekleşti.
 - 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde geçen yılın aynı dönemine göre toplam hafif ticari araç satışları **yüzde 57**, yerli hafif ticari araç **yüzde 28** ve ithal hafif ticari araç satışları **yüzde 99** oranında arttı.

Hafif Ticari Araç Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde; bir önceki yılın aynı dönemine göre **ağır ticari araç pazarı yüzde 25** artarak 37 bin 88 adet, **kamyon pazarı yüzde 28** artarak 33 bin 619 adet, **otobüs pazarı yüzde 21** oranında artarak bin 542 adet düzeyinde ve **midibüs pazarı yüzde 23** oranında artarak bin 927 adet düzeyinde gerçekleşti.
- Son 10 yıllık ortalamalara göre 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam pazar **yüzde 62**, otomobil pazarı **yüzde 63**, hafif ticari araç pazarı **yüzde 58** ve ağır ticari araç pazarı **yüzde 61** seviyesinde arttı.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2023 (x1000)	Değişim %
Toplam	553,4	894,6	61,7
Otomobil	409,9	666,8	62,7
HTA	120,4	190,7	58,4
ATA	23,0	37,1	61,1

Not: Yapılan kapsamlı veri analizi çerçevesinde, veri tabanımızdaki son 10 yıllık Ağır Ticari Araç Pazarı verileri Eylül2018 itibariyle revize edilmiştir.

İHRACAT

- 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde 473 bin 850 adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 68'ini oluşturan 733 bin 956 adet taşıt ihraç edildi. 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2022 yılı aynı dönemine göre **yüzde 7** arttı.
- Bu dönemde otomobil ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 20** artarken, ticari araç ihracatı ise **yüzde 11** oranında azaldı. Traktör ihracatı ise 2022 yılına göre **yüzde 9** artarak 14 bin 462 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR / SECTOR	2021	2022	1/9-2022	1/9-2023	2023/2022 %
OTOMOBİL / Pass.Car	565.370	571.218	396.602	473.850	19,5
OTOMOBİL TOPLAM / Pass. Car Total	565.370	571.218	396.602	473.850	19,5
KAMYON / Truck	17.293	20.123	14.321	15.407	7,6
KAMYONET / Pick Up	310.874	335.148	245.313	207.755	-15,3
OTOBÜS / Bus	4.750	6.579	4.085	6.465	58,3
MINİBÜS / Minibus	37.741	36.016	27.001	29.335	8,6
MİDİBÜS / Midibus	987	1.040	642	1.144	78,2
TİCARİ ARAÇLAR TOPLAM / Commercial Vehicle Total	371.645	398.906	291.362	260.106	-10,7
TAŞIT ARAÇLARI TOPLAM / Motor Vehicles Total	937.015	970.124	687.964	733.956	6,7
TRAKTÖR / F.Tractor	17.038	18.154	13.331	14.462	8,5
TRAKTÖR TOPLAM / F.Tractor Total	17.038	18.154	13.331	14.462	8,5
GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL	954.053	988.278	701.295	748.418	6,7

- Uludağ İhracatçı Birlikleri (UİB) verilerine göre, 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde toplam otomotiv ihracatı, 2022 yılına göre **yüzde 16** oranında artarak 26,2 milyar \$ oldu. Euro bazında ise **yüzde 14** artarak 24,2 milyar € olarak gerçekleşti.
- Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı **yüzde 19** oranında, tedarik sanayi ihracatı da **yüzde 11** oranında arttı.

Otomotiv Ana ve Tedarik Sanayi İhracatı (ABD \$)

Sektör / Sector	2021	2022	OCAK - EYLÜL / January - September 2022	OCAK - EYLÜL / January - September 2023	2023 / 2022 %
Toplam Yan Sanayi / Total Component Industry	11.824.049.653,01	12.831.129.592,62	9.551.302.241,99	10.590.653.216,71	10,9
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.630.367.018,49	1.767.320.167	1.360.398.898,63	1.352.513.895,74	-0,6
Emniyet Camı / Safety Glasses	203.192.140,55	234.466.834,44	174.452.159,88	199.660.928,29	14,5
Motor / Engine	296.695.616,13	233.029.231,53	186.916.795,3	194.739.808,25	4,2
Akümülatör / Batteries	509.199.445,03	547.895.439,61	387.615.616,01	343.251.319,84	-11,4
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts&Components	9.184.595.432,81	10.048.417.920,04	7.441.918.772,17	8.500.487.264,59	14,2
Toplam Ana Sanayi / Total Vehicle Industry	18.048.636.689,96	18.677.239.435,86	13.099.559.153,2	15.602.497.659,82	19,1
Otobüs / Bus	1.014.817.251,08	1.201.795.118,6	733.766.650,69	1.210.632.711,75	65,0
Midibüs-Minibus / Midibus-Minibus	193.913.261,22	163.044.669,04	118.902.740,87	222.162.753,34	86,8
Otomobil / P.Cars	9.272.072.907,39	9.069.547.725,1	6.403.389.311,43	7.914.463.754,91	23,6
Kamyon-Kamyonet / Truck-Pick Up&Van	5.420.090.951,32	5.633.803.021,79	4.035.260.691,08	4.115.172.799,53	2,0
Römork ve Yarı Römork / Trailer-Semi Trailer	609.758.049,6	763.209.294,39	533.232.425,33	566.221.906,95	6,2
Çekici / Tractor	1.018.262.590,07	1.266.205.170,15	886.158.865,8	1.102.542.959,82	24,4
Tarım Traktörü / Farm Tractor	519.721.679,28	579.634.436,79	388.848.468	471.300.773,52	21,2
Toplam / Total	29.872.686.342,97	31.508.369.028,48	22.650.861.395,19	26.193.150.876,53	15,6

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UİB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UİB Türkiye Geneli Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork", "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar", "İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

- Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı, 2023 yılı Ocak-Eylül döneminde yüzde 16 pay ile sektörel ihracat sıralamasında birinci sırada yer aldı.

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$												
SEKTÖRLER	1 - 30 EYLÜL				1 OCAK - 30 EYLÜL				SON 12 AYLIK			
	2022	2023	Değişim (23/22)	Pay(23) (%)	2022	2023	Değişim (23/22)	Pay(23) (%)	2021 - 2022	2022 - 2023	Değişim (23/22)	Pay(23) (%)
Otomotiv Endüstrisi	2.751.297	2.822.476	2,6	14,6	22.314.530	25.619.838	14,8	15,7	30.404.848	34.282.362	12,8	15,5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.938.452	2.846.241	-3,1	14,7	25.626.018	22.309.302	-12,9	13,7	32.769.899	30.221.218	-7,8	13,7
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.920.012	1.673.636	-12,8	8,7	16.157.421	14.887.599	-7,9	9,1	21.603.398	19.924.008	-7,8	9,0
Elektrik ve Elektronik	1.334.621	1.402.891	5,1	7,3	10.948.664	11.992.032	9,5	7,4	14.761.030	16.209.395	9,8	7,3
Çelik	1.754.877	1.379.349	-21,4	7,1	16.983.929	11.061.660	-34,9	6,8	23.516.406	15.104.655	-35,8	6,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	1.187.676	1.018.811	-14,2	5,3	11.108.475	9.579.539	-13,8	5,9	14.682.629	12.851.332	-12,5	5,8
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.008.997	1.223.198	21,2	6,3	8.227.267	9.205.576	11,9	5,6	10.969.580	12.440.357	13,4	5,6
Makine ve Aksamları	946.786	1.019.801	7,7	5,3	7.475.438	8.353.851	11,8	5,1	10.055.426	11.240.164	11,8	5,1
Tekstil ve Hammaddeleri	933.403	871.978	-6,6	4,5	7.879.657	7.156.799	-9,2	4,4	10.664.229	9.629.133	-9,7	4,4
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	759.483	681.434	-10,3	3,5	6.214.644	5.945.036	-4,3	3,6	8.235.486	8.166.122	-0,8	3,7
GENEL İHRACAT TOPLAMI	19.757.479	19.322.611	-2,2	100,0	168.566.276	163.043.514	-3,3	100,0	227.968.749	220.887.692	-3,1	100,0

Kaynak: TİM – Sektörel ihracat sıralaması ilk 10 sektör